

§ 59

Kaupunkiympäristölautakunnan esitys kaupunginhallitukselle, Vallilanlaakson raitiotien tarkistettu asemakaava- ja asemakaavan muutosehdotus (nro 12531)

HEL 2017-009847 T 10 03 03

Hankennumero 5644_1, 5644_2

Esitys

Kaupunkiympäristölautakunta esitti kaupunginhallitukselle

- 21.8.2018 päivätyn ja 5.2.2019 muutetun asemakaava- ja asemakaavan muutosehdotuksen nro 12531 hyväksymistä. Asemakaava koskee 22. kaupunginosan (Vallila) raitioliikenne-, katu- ja puistoaluetta ja asemakaavan muutos koskee 22. kaupunginosan (Vallila) puistoaluetta sekä 24. kaupunginosan (Kumpula) puistoaluetta.

Lisäksi lautakunta päätti

- ettei ehdotusta aseteta uudelleen nähtäville
- antaa vuorovaikutusraportista ilmenevät vastineet saatuihin lausuntoihin ja muistutuksiin sekä nähtävilläoloajan ulkopuolella kirjallisesti esitettyihin mielipiteisiin. Päätösasiakirjat ja vuorovaikutusraportti ovat luettavissa Kaupunkiympäristön toimialan asiakaspalvelussa, Sörnäistenkatu 1, sekä internet-sivuilla: Päätöksenteko

www.hel.fi/kaupunkiymparisto/fi

- ilmoittaa päätöksestään ja vuorovaikutusraportista muodostuvan MRL 65 §:n mukaisen kunnan perustellun kannanoton niille kaavasta muistutuksen tehneille, jotka ovat ilmoittaneet osoitteensa.

Käsittely

Asian aikana kuultavina olivat maisema-arkkitehti Mervi Nicklen ja liikenneinsinööri Riikka Österlund. Asiantuntijat poistuivat kuulemisensa jälkeen kokouksesta.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Mervi Nicklen, maisema-arkkitehti, puhelin: 310 37221
mervi.nicklen(a)hel.fi
Riikka Österlund, liikenneinsinööri, puhelin: 310 37312

05.02.2019

Asia/7

riikka.osterlund(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Sijaintikartta
- 2 Ilmakuva
- 3 Asemakaava- ja asemakaavan muutosehdotuksen nro 12531 kartta, päivätty 21.8.2018, muutettu 5.2.2019
- 4 Asemakaava- ja asemakaavan muutosehdotuksen nro 12531 selostus, päivätty 21.8.2018, muutettu 5.2.2019 (päivitetty Kylk:n 5.2.2019 päätöksen mukaiseksi)
- 5 Havainnekuva, 5.2.2019
- 6 Liikennesuunnitelma (piirustusnumero 6867/21)
- 7 Tehdyt muutokset
- 8 Vuorovaikutusraportti 30.1.2018, täydennetty 21.8.2018 ja 5.2.2019 ja asukastilaisuuden muistio 10.10.2017
- 9 Osa päätöshistoriaa

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Ne muistutuksen esittäneet, jotka ovat esittäneet osoitteensa

Otteen liitteet

Esitysteksti
Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Esitysehdotus

Esitys on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Kaavaratkaisun keskeinen sisältö

Asemakaava ja asemakaavan muutos (kaavaratkaisu) koskevat Vallilanlaakson käytöstä poistunutta junarata-aluetta, Vallilanlaakson puistoa ja Mäkelänrinteen uintikeskuksen korttelialueeseen rajautuvaa puiston reunaa. Kaavaratkaisu mahdollistaa tärkeän poikittaisen raideyhteyden toteuttamisen Kalasataman ja Pasilan välille sekä säteittäisten runkoyhteyksien toteuttamisen.

Kaavaratkaisun yhteydessä on laadittu liikennesuunnitelma (liikenteen yleissuunnitelma, piirustusnumero 6867/21), jossa raitioyhteys on linjattu Vallilanlaaksoon siten, että ratalinja sopeutuu puisto ympäristöön ja häiritsee mahdollisimman vähän puistoalueen muuta käyttöä. Pyöräliikenteen laatukäytävä, baana, on sijoitettu raitiotien rinnalle. Kun vilkas pyöräliikenne siirretään baanalle, puiston ytimen turvallisuus ja käyttömahdollisuudet paranevat. Rata toteutetaan raitioliikenteelle soveltuva-

na nurmiratana, jossa ei sallita moottoriajoneuvoliikennettä ja rata pyritään sijoittamaan lähelle nykyistä maanpinnan tasoa

Raitiotieradan ylityksiä on suunniteltu kahteen kohtaan: tasoylitys paikkaan, jossa satamaradan penkere nyt ylitetään ja siltaylitys Mäkelänrinteen uintikeskuksen pohjoispuolelle, paikkaan jossa on Pasilan ja Kumpulan välinen vilkasliikenteinen puistokäytävä. Pysäkkejä on suunniteltu Mäkelänkadun risteyksen yhteyteen sekä Hämeentien sillan alle.

Kaavaratkaisun toteuttaminen vaikuttaa erityisesti siten, että Kalasataman raitioteiden yleissuunnitelman mukainen raitiotiejärjestelmä voidaan toteuttaa ja laajentaa korkealuokkaista joukkoliikennejärjestelmää. Vallilanlaakson osuus mahdollistaa luotettavan ja nopean joukkoliikenneyhteyden Kalasatamasta Pasilan asemalle. Samalla raitiotie luo nopean joukkoliikenneyhteyden Kumpulan kampuksen alueelta ja Arabianrannan eteläosista Pasilaan.

Päätökset kaavaratkaisun pohjana

Kaavaratkaisu edesauttaa kaupungin strategisten tavoitteiden toteutusta. Kaavaratkaisu on Helsingin yleiskaavan (2016) mukainen.

Alueen lähtökohdat ja nykytilanne

Alueella on voimassa useita asemakaavoja vuosilta 1985–1997. Asemakaavoissa suunnittelualue on puistoa. Vanhan satamaradan alue on asemakaavoittamatonta aluetta.

Helsingin kaupunki omistaa alueen. Kaavaratkaisu on tehty kaupungin aloitteesta.

Kaavaratkaisun kustannukset

Kaavaratkaisun toteuttamisesta kaupungille aiheutuvat kustannukset on esitetty Kalasataman raitiotien yleissuunnitelman yhteydessä. Kalasataman raitiotien yleissuunnitelma on käsitelty Helsingin kaupunginvaltuustossa pvm. 13.6.2018.

Kaavaehdotuksen julkinen nähtävilläolo (MRL 65 §) 7.9.–8.10.2018

Kaavaehdotus esiteltiin kaupunkiympäristölautakunnalle 21.8.2018 ja lautakunta päätti 21.8.2018 asettaa asemakaavan muutosehdotuksen nähtäville.

Kaavaehdotuksesta tehtiin 16 muistutusta, joista kolme muistutusta oli samalta henkilöltä. Nähtävilläoloajan ulkopuolella saapui 3 kirjettä.

Muistutuksissa esitetyt huomautukset kohdistuivat Vallilanlaakson puiston käytettävyyteen, virkistys-, luonto-, kulttuurihistoriallisten ja maise-

ma-arvojen heikentymiseen raitiotien toteuttamisen myötä. Muistutuksessa raitiotien linjausta Vallilanlaaksoon pidettiin huonona, koska se aiheuttaa melua, turvallisuusriskejä, muuttaisi maisemaa ja rajoittaisi vapaata liikkumista Vallilanlaakson puistossa. Muistutuksessa kritisoitiin Vallilanlaakson viitesuunnitelman mukaista ehdotusta avata Vallilan siirtolapuutarhan itä-länsi suuntainen viherakseli yleiseen virkistyskäyttöön. Toisaalta muistutuksessa esitettiin, että siirtolapuutarhaa rajavan aidan pohjoisportin sulkeminen raitiotiekaavan toteutumisen myötä tuhoaisi siirtolapuutarhan kehittymisen edellytykset kaupunkipuiston osana ja huonontaisi oleellisesti alueen nykyistä saavutettavuutta viheralueverkoston osana. Kaavaratkaisua pidettiin huonona hulevesien kannalta.

Muistutuksessa tuotiin esiin, ettei vaihtoehtoisia tapoja järjestää joukko liikenne esim. raitiotieyhteydellä Teollisuuskatua pitkin ole tutkittu. Sattamaradan historiaan perustuvaa estevaikutusta ei voida mitenkään verrata suunniteltuun nopeaan pikaratikkaliikenteeseen.

Pyöräliikenteen poistamista Hevoshaanpolulta ei pidetty hyvänä ratkaisuna ja baanatan tarpeellisuus sekä mahdollisuus kanavoida pyöräliikennettä kyseenalaistettiin. Kaupunginvaltuuston päättämisen (Kalasataman raitiotien yleissuunnitelma 13.6.2018) oikeutta kyseenalaistettiin, koska raitiotien sijoitetaan alueelle, jolla ei ole sitä mahdollistavaa asemakaavaa. Ympäristövaikutusten arviointia pidettiin liian suppeana, eikä riittäviä tutkimuksia ja selvityksiä, sekä vaihtoehtoisia tarkasteluja ole tehty. Kolmessa muistutuksessa raitiotien linjausta pidettiin hyvänä.

Kirjeissä esitetyt huomautukset kohdistuivat raitiotien turvallisuuteen, puuston poistamiseen raitioradan toteuttamisen yhteydessä, raitiotien kustannuksiin, Kumpulanpuron hulevesisuunnitelman ja alueelle laaditun Vallilanlaakson puiston viitesuunnitelman väliseen ristiriitaan sekä linnustollisesti arvokkaan alueen pienenemiseen. Yhdessä kirjeessä kannatettiin lämpimästi Vallilanlaakson raitiotietä.

Kaavaehdotuksesta saatiin viranomaisten lausuntoja sen ollessa julkisesti nähtävillä.

Viranomaisten kannantotot Vallilanlaakson raitiotien asemakaavassa kohdistuivat raitiotien aiheuttaman melun ja tärinän torjunnasta annettavaan kaavamääräykseen, kasvillisuuden ja eri toimintojen rakenteellista rajaamista rajoittavaan kaavamääräykseen ja istutettavaksi määriteltyjen erityyppisten alueen osien lisäämistä asemakaavaan.

Kannanotot osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta sekä valmisteluaineistosta saatiin seuraavilta asiantuntijaviranomaisilta:

- Helsingin seudun liikenne - kuntayhtymä (HSL)

- Helsingin seudun ympäristöpalvelut (HSY) vesihuolto
- Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala, Kulttuuripalvelukokonaisuus, kaupunginmuseo
- Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus (ELY keskus)

Toimenpiteet julkisen nähtävilläolon jälkeen

Vuorovaikutusraportissa on esitetty yhteenvedot kaavaehdotuksesta saaduista muistutuksista, kirjeistä ja viranomaisten lausunnoista sekä vastineet niissä esitettyihin huomautuksiin.

Huomautuksissa esitetyt asiat on otettu huomioon tarkoituksenmukaisilta osin.

Kaavakartan merkintöihin tai määräyksiin ja muuhun aineistoon tehtiin julkisen nähtävilläolon jälkeen muutoksia, jotka on esitetty yksityiskohtaisesti kaavaselostuksen viimeisessä luvussa. Ne on myös koottu Tehdyt muutokset -liitteeseen.

Julkisen nähtävilläolon jälkeen tehdyistä muutoksista on neuvoteltu asianomaisten tahojen kanssa.

Tarkemmat perustelut

Tarkemmat kaavaratkaisun perustelut ilmenevät liitteenä olevasta asemakaavaselostuksesta.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Mervi Nicklen, maisema-arkkitehti, puhelin: 310 37221
mervi.nicklen(a)hel.fi
Riikka Österlund, liikenneinsinööri, puhelin: 310 37312
riikka.osterlund(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Sijaintikartta
- 2 Ilmakuva
- 3 Asemakaava- ja asemakaavan muutosehdotuksen nro 12531 kartta, päivätty 21.8.2018, muutettu 5.2.2019
- 4 Asemakaava- ja asemakaavan muutosehdotuksen nro 12531 selostus, päivätty 21.8.2018, muutettu 5.2.2019
- 5 Havainnekuva, 5.2.2019
- 6 Liikennesuunnitelma (piirustusnumero 6867/21)
- 7 Tehdyt muutokset
- 8 Vuorovaikutusraportti 30.1.2018, täydennetty 21.8.2018 ja 5.2.2019 ja asukastilaisuuden muistio 10.10.2017
- 9 Osa päätöshistoriaa

05.02.2019

Asia/7

Oheismateriaali

1	Muistutukset
2	Kirjeet

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Ne muistutuksen esittäneet, jotka ovat esittäneet osoitteensa

Otteen liitteet

Esitysteksti
Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Tiedoksi

Kaupunginkanslia/Villeneuve, Liisanantti, Lindén

Päätöshistoria

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala Kulttuuripalvelukokonaisuus Kaupunginmuseo
Kulttuuriperintöyksikkö 24.9.2018